

Monumentnummer*: 513538

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 april 2000
Kadaster deel/nr 82687/64

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Witmarsum Súdwest-Fryslân Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Witmarsum Gedenknaald aan It Fliet

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Witmarsum F 601

Omschrijving**

Inleiding

Monument uit 1879 bestaande uit: GEDENKNAALD in sobere Eclectische trant met Neo-renaissance motieven, twee HEKWERKEN, OMGRACHT TERREIN, gemetselde DAM en met bomen beplante LAAN. Het monument is opgericht in 1879 ter herinnering aan Menno Simonsz (Witmarsum 1496-Wüsterfelde, bij Lübeck 1561) - leidsman der doopsgezinden en indertijd actief vanuit Witmarsum. Op dit voormalige huiskavel in de buurtschap Vliet (It Vliet) stond eertijds het woonhuis van Menno Simonsz. Het werd in 1828 vervangen door een huiskerkje, dat omstreeks 1878 werd afgebroken ten gunste van een nieuwe kerk in het dorp. De GEDENKSTEEN uit dit kerkje is bewaard gebleven en in een muurtje ingemetseld. Het terrein ligt aan oost-kant van Witmarsum en is vanaf It Fliet toegankelijk via een bakstenen dam met gietijzeren hekwerk.

Omschrijving

Gedenknaald van grijze hardsteen, staande op even oplopende (geelbakstenen) verhoging en bestaande uit basement (met aan vier zijden inscripties gevat tussen geprofileerde steunbeertjes), waarop een afgeknotte naald met eenvoudig, deels gebosseerd profielwerk. Rondom een gietijzeren hekwerk, dat bestaat uit bewerkte hekpalen, eenvoudig stijl- en regelwerk en toegangshekje. In een gemetseld muurtje voor het monument bevindt zich de hardstenen gedenksteen (vermoedelijk uit 1828) met tekst in lopend

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schrift. Op de bakstenen dam over de omgrachting staat een gietijzeren hekwerk bestaande uit twee bewerkte hekpalen, een dubbel toegangshek en twee zijvleugels van eenvoudig stijl- en regelwerk.

Waardering

Monument uit 1879 bestaande uit een gedenknaald met twee hekwerken, gedenksteen, omgracht terrein en laan, van algemeen belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de kenmerkende sobere vormgeving en het materiaalgebruik;
- wegens de herinnering aan de Doopsgezinde leidsman Menno Simonsz.;
- wegens de bijzondere ligging op een omgracht terrein, waar eertijds het woonhuis van Menno Simonsz en nadien een kerkje hebben gestaan.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Gedenkteken(D)

Functie

Gedenkteken(D6)